

Fitxa tècnica

Guió Aïcha Macky **Fotografia** Julien Bossé **Durada** 52 min **Gènere** Documental **Llengües** Haussa i francès amb subtítols en espanyol

Sinopsi

Casada i sense fills, la realitzadora Aïcha Macky i el seu marit s'enfronten a una situació fora del comú a la seva societat. Però a Níger, com arreu, hi ha problemes d'infertilitat. A partir de la seva experiència personal i en un diàleg amb la seva mare morta en donar a llum, la directora explora amb delicadesa els patiments ocults de les dones alhora que trenca amb els tabús. L'espectador camina al costat d'Aïcha a Níger, una dona entre mares.

Crítica

Una dona entre les mares

El jurat dels African Movie Academy Awards (AMAA), celebrats el passat mes de juny [de 2016], ha atorgat el Gran Premi a Millor Documental a L'arbre sans fruit ('El árbol sin fruto') d'Aïcha Macky [...]

La mare d'Aïcha Alhaji Macky va morir després d'un part quan la seva filla tenia només cinc anys. En aquesta pel·lícula sobre la infertilitat, Aïcha aborda aquest trauma i la seva torbació, estant ella mateixa casada però encara sense fills. El metratge arrenca amb un part: la tranquil·litat i els savis consells de la llevadora, el cansament de la mare, l'arribada de l'infant. Després, en una carta llegida en veu alta dona compte de la seva pròpia experiència: "Estimada mare, darrere de la càmera, el meu cos sencer està tremolant"; i conclou: "En els meus neguits, el teu esperit guia els meus passos".

Aquesta pel·lícula ens toca perquè aconsegueix basar-se en l'emoció de la implicació personal, llançant un interrogant a la societat, una pregunta dirigida a tots. L'obra no ha estat fàcil de realitzar, ja que el tema segueix sent un tabú a la societat nigeriana. Com convèncer algú perquè faci de testimoni? Com filmar una cara que no vol ser vista? Aïcha Macky ho aconsegueix perfectament. Amb un equip tècnic reduït, té sentit del detall, té cura de la llum i els ambients. La càmera i el muntatge desprenen una gran dolçor. Els testimonis són converses subtils en les quals la directora posa en escena la capacitat d'escoltar, de captar les mirades i els silencis. Calia aquesta sensibilitat per acompanyar una problemàtica tan delicada en un context en què el sexe segueix sent un tema prohibit i la dona no es pot revelar.

Ja en la seva primera pel·lícula *Savoir faire li lit* ('Saber hacer la cama'), realitzada al Senegal, on Aïcha va fer un màster de direcció de documental de creació a la Universitat Gaston Berger de San Luis, descrivia la transmissió de mare a filla de l'art de la seducció i l'acte sexual. Hi ha qui va predir escàndol, repudi, expatriació: res d'això va passar. La pel·lícula va rebre un bon acolliment i va ser projectada a les escoles i les universitats, generant nombrosos debats, fet que demostra que les societats africanes no estan paralizades.

És necessari donar a llum perquè una dona se senti realitzada? Aïcha, que és considerada com un "arbre sense fruit", va haver de fer aquesta pel·lícula per afirmar-se abans de res com una dona entre les mares -un lloc que exigeix coratge i determinació, però que donarà valor, amb respecte al seu dolor, a moltes de les dones que han d'enfrontar-se a la indiferència dels homes, a les sospites i al rebuig dels marits i de les famílies, la substitució de les coesposes per assegurar la fertilitat, les estafes d'alguns curanderos... Els drets de les dones s'aborden amb intel·ligència, de forma clara però sense pancarta, sobretot en la predicació d'un imant d'una escola alcorànica que anima a demanar el divorci si el matrimoni no suposa goig i plaer tant per a la dona com per a l'home i a presentar una denúncia davant els caps religiosos en cas de denegació.

Aïcha fa front al tabú, un tabú que alimenta el menyspreu i el sofriment. I no es queda satisfeta denunciant la situació de les dones repudiades per infecunditat, també reclama, a la llum del testimoni d'aquelles que lluiten per la dignitat, la capacitat de controlar el seu propi destí. Aquesta pel·lícula és un acte de memòria, no només de les pràctiques que cal corregir sinó també de la postura d'un actor que intervé a través de la paraula i de la imatge per afirmar-se i d'aquesta forma d'explicar el món i participar a millorar-lo.

“L'arbre sans fruit”: premis i seleccions principals

African Movie Academy Awards (AMAA) 2006: Gran Premi a Millor Documental

Festival Internacional de Cinema de Dones de Salé (Marroc) 2006: Gran Premi en la categoria documental

Festival Internacional de Documentals de Khouribga (Marroc) 2006: Premi del Jurat

Aïcha Macky

Filmografia

2016 *L'arbre sans fruit*

2016 *Les rêves de Hadjo* (curt)

2015 *Normes pour qui?* (curt)

2015 *Le dilemme de Binta* (curt)

2013 *Savor faire le lit* (curt)

2011 *Moi et ma maigreur* (curt)

Biografia

Llicenciada en sociologia i apassionada per la imatge, Aïcha Macky està en contacte amb el Fòrum Africà del Film Documental (FAFD) de Niamey amb l'objectiu de convertir-se en documentalista.

Comença la seva carrera de cineasta amb el seu primer curtmetratge *Moi et ma maigreur* (13 min, 2011), on qüestiona la percepció del cos "massa prim" i l'associació que en fa la societat amb malalties com la SIDA.

Obté un màster I en Audiovisual i Documental de Creació i més tard un màster II en Direcció de Documental de Creació a la Universitat Gaston Berger de Saint-Louis del Senegal el 2013 amb la seva pel·lícula *Savoir fer le lit* que qüestiona els tabús i allò que no es pot dir sobre el tema de l'educació sexual entre mare i filla al Níger (Fòrum Africà del Film Documental de Niamey, Festival de Cinema d'Àfrica d'Angers, Festival de Cinema d'Amiens, Festival de Lausana, Festival de Cinema de Dones de Dakar...). Continua la seva formació a través de pràctiques successives amb Contrechamps i Maggia Images, treballant com a assistent en moltes pel·lícules de ficció i documentals una de les quals és *Une journée Avec Al-housseini* d'Idi Nouhou.

L'arbre sans fruit és el seu primer llargmetratge documental.

Organització:

En conveni amb:

Amb el suport de:

